

1. Kaupunginvaltuusto

suhteessa (3.10. 563 §).

Katualueiden vehreyden lisääminen. Vt. Airola ym. tekivät aloitteen katualueiden vehreyden lisäämistä ja puuston istuttamista katujen varsille koskevan kokonaissuunnitelman laatimiseksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi lausunnossaan, että mainitunlaista kokonaissuunnitelmaa pyritään toteuttamaan Kantakaupungin osayleiskaavatyön viheraluesuunnitelman ja sitä seuraavien asemakaavan muutosten laatimisen aikana.

Yleisten töiden lautakunta ilmoitti, että rakennusvirasto pyrkii mahdollisuuksiensa mukaan toteuttamaan aloitteessa esitettyjä näkökohtia, mutta katujen varsilla kulkevat maanalaiset johdot ja kaapelit ovat

usein estäneet jo suunniteltujen katuistutusten toteuttamisen.

Valtuusto päätti katsoa em. lautakuntien lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (28.11. 753 §).

Rahasto vapaussodan muistopatsaan pystyttämistä var-
ten -niminen lahjoitusrahasto päätettiin lakkauttaa ja käyttää sen varat Haagan ja Pitäjänmäen sankarihautojen kunnostamiseen. Rahasto oli perustettu v. 1918 yksityisen henkilön lahjoitettua pohjarahaston. V. 1971 vahvistettujen sääntöjen mukaan rahaston varat käytettiin kaupungin sankarihautausmaan kaunistamiseksi. Rahaston vähäisten varojen vuoksi yleisten töiden lautakunta ehdotti rahaston lopettamista (20.6. 434 §).

7. Kiinteistöjä koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Viranhaltijat. Kiinteistöviraston teknillistä korkeakoulututkintoa vaativat osasto- ja toimistopäällikkötasoa edustavien virkasuhteessa sopimuspalkalla olevien viranhaltijoiden kuukausipalkat tarkistettiin 1.4. lukien seuraaviksi: os.pääll:t Kalevi Korhonen ja Erkki Heikkinen 4 565 mk, tstopääll:t Kurt Schreiber 3 950 mk, Tauno Talvio 3 850 mk, Mauno Käyräkoski ja Paavo Suninen 3 750 mk sekä Pertti Viitanen 3 335 mk (7.3. 179 §).

Kaupunginvaltuusto päätti omasta puolestaan vahvistaa seuraavat kiinteistöviraston kaupunkimittausosaston sopimuspalkat: dipl.ins. Markku Pohjalle katukorvausinsinöörin virasta (30. pl.) ja dipl.ins. Matti Soiniemelle insinöörin virasta (27. pl.) 3 100 mk/kk 1.4. lukien siten, että palkkoja saadaan korottaa yleisten tasokorotusten edellyttämällä tavalla sekä dipl.ins. Pertti Heikkilälle insinöörin virasta (Y 29) 3 508 mk/kk 1.10. lukien.

Samalla valtuusto esitti toivomusponnen, että kaupunginhallitus vastaisuudessa esittelisi valtuuston käsiteltäviksi kuuluvat virkapalkkojen taso-, kuoppa- ja vastaavat korotusasiat vuosittain yhtenä kokonaisuutena (20.6. 445 §, 14.11. 705 §).

Valtuusto päätti lakkauttaa kiinteistöviraston maatalousosaston yhden maataloustyönjohtajan viran (17. pl.) 1.6. lukien ja talo-osaston yhden talonmiehen viran (1. pl.) 1.7. lukien (2.5. 315 §, 6.6. 393 §).

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat asiat

Kiinteistöjen osto. Valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan ostamaan kertomusvuoden aikana seuraavat tilat:

— 38. kaup.osan Malmin kylässä sijaitsevat tilat Vilpo 48 RN:o 7³⁸⁸, Vilpo 49 RN:o 7²⁹², Vilpo 50 RN:o 7²⁹³, M 6 RN:o 7²⁴ ja M 10 RN:o 7²⁹

teollisuusneuvos Juho Puttoselta 512 000 mk:n käteishinnasta (21.3. 217 §)

— 39. kaup.osan Tapanilan kylässä sijaitseva tila Takala RN:o 13⁹ fil.maist. Rakel Katajamäeltä 535 000 mk:n käteishinnasta (17.10. 631 §)

— Sipoon kunnan Granön kylässä sijaitseva Svartholmen - niminen tila RN:o 1²⁴⁷ Margareta Bergmanilta 1 020 000 mk:n käteishinnasta (7.2. 98 §).

Yleisiin tarkoituksiin merkittyjen alueiden ja huoltoasemakiinteistön ostaminen kaupungille sekä asuntokerrostalotontin myyminen. Valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan

— tekemään sopimuksen Rakennustoimisto Karme Oy:n kanssa, jonka mukaan yhtiö sitoutuu myymään kaupungille Konalan kylän tiloista Akana RN:o 2³⁵⁰ ja Jyvä 2³⁵² asemakaavan muutosehdotuksessa n:o 6911 puisto- ja liikennealueiksi merkityt alueet eli kortt.n n:o 46136 tontin n:o 4 ulkopuolella olevat alueet 10 pennin suuruisesta neliömetrihinnasta asemakaavan tultua vahvistetuksi sekä

— tekemään Linnea Gärkman-Karmen kanssa sopimuksen, jonka mukaan hän sitoutuu myymään kortt.n n:o 46135 huoltoasematontilla n:o 1 olevan huoltoasemarakennuksen kaupungille yhden kuukauden kuluessa, jos kaupunki vaatii tontin lunasta-

tamista yleisiin tarpeisiin, 300 000 mk:n suuruudesta hinnasta vähennettynä 5 %:n suuruusella vuosittaisella poistomäärällä sopimuksen allekirjoittamisesta lukien sekä sitoutuu myös olemaan pidentämättä tontin 26.11.1978 päättävää vuokrasopimusta sekä — myymään Vakuutusosakeyhtiö Pohjolalle tai sen toimesta perustettavan yhtiön lukuun 46. kaup.osan kortt:n n:o 46136 asuntokerrostalotontin n:o 3 sen jälkeen kun kaksi em. sopimusta on allekirjoitettu ja mainittu asemakaavan muutosehdotus vahvistettu, vuokratulojen rakentamista varten 1 260 000 mk:n suuruudesta käteishinnasta.

Sopimuksessa edellytetään mm., että tontille tulevat talot on rakennettava 31.12.1977 mennessä vesikattovaiheeseen sopimussakon uhalla (18.4. 276 §).

Aloitteen Messuhallin hankkimisesta kaupungille tekivät vt Laurila ja 15 muuta valtuutettua ja esittivät, että hallia käytettäisiin kaupunkilaisten vapaa-ajan toimintaan ja nimenomaan kuntourheilun tarpeisiin.

Kaupunginhallitus ilmoitti, että valtuusto oli 20.6. 1973 päättänyt vuokrata Osuuskunta Suomen Messuile tontin messukeskuksen rakentamista varten Pasilaan. Vuokraehdoissa edellytetään, että Suomen Messut luopuu vuokraoikeudestaan Messuhallin tonttiin ja myy sillä olevat rakennukset 1.1.1975 lukien kaupungille. Kaupunki lupaa ehdoissa vastata siitä, ettei A- ja B- hallirakennuksia käytetä kaupalliseen messu- eikä näyttelytoimintaan. Kaupunginhallitus päättää aikanaan erikseen hallien vastaisesta käytöstä.

Valtuusto katsoi edellä olevan lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (3.10. 609 §).

Aluevaihdot ym. valtion kanssa. Kaupunginvaltuusto päätti, että valtion kanssa suoritetaan erinäisin ehdoin seuraavat aluevaihdot:

— kaupunki luovuttaa valtiolle

I) 1. kaup.osan korttelin n:o 45 tontin n:o 5 sekä II) 13. kaup.osassa sijaitsevista yleisistä alueista Eduskuntakatu If¹ n. 2 433 m²:n suuruisen määräalan, yleisestä alueesta Puhemiehenkatu Eq¹ n. 514 m²:n suuruisen määräalan ja yleisestä alueesta Kansliakatu Ie¹ n. 514 m²:n suuruisen määräalan kaupunkimittaustaloston laatiman karttapiirroksen n:o 730222/NA 51 mukaisesti.

— valtio luovuttaa kaupungille

A) Espoon kaupungin Mäkkylän kylän Mäkkylä-nimisestä tilasta RN:o 1¹⁹⁸ n. 40 ha:n suuruisen määräalan kaupunkimittaustaloston laatiman karttapiirroksen n:o 18195/NA 51 mukaisesti

B) kohdassa A mainitusta tilasta n. 0,24 ha:n suuruisen määräalan kaupunkimittaustaloston laatiman karttapiirroksen n:o 18192/NA 51 mukaisesti

C) Etelä-Kaarelan kylän Malmgård-nimisestä tilasta

RN:o 4⁹ n. 4,4 ha:n suuruisen määräalan kaupunkimittaustaloston laatiman karttapiirroksen n:o 18196/NA 51 mukaisesti.

D) Vähä-Huopalahden kylän Tunnelialue-nimisestä tilasta RN:o 4⁹ n. 0,45 ha:n suuruisen määräalan kaupunkimittaustaloston laatiman karttapiirroksen n:o 18184/NA 51 mukaisesti

E) Tapanilan kylän Till statsjärnvägaras sandtägnimisestä pakkolunastetusta alueesta RN:o 3¹ n. 1,7 ha:n suuruisen määräalan kaupunkimittaustaloston laatiman karttapiirroksen n:o 18138/NA 51 mukaisesti

F) Viikin Latokartanon kylän Wiks-nimisestä tilasta RN:o 1²⁶ n. 6 ha:n suuruisen määräalan kaupunkimittaustaloston laatiman karttapiirroksen n:o 18182/NA 51 mukaisesti.

G) Oulunkylän kylän Oulunkylän poliisiasema -nimisen tilan RN:o 4¹⁹² sekä

H) Nurmijärven kunnan Korven kylän Nummela ja Kiljavaara -nimisestä tilasta RN:o 2 n. 26,8 ha:n suuruisen määräalan kaupunkimittaustaloston laatiman karttapiirroksen n:o 18403/NA 51 mukaisesti (2.5. 316 §).

— kaupunki luovuttaa kaupunkimittaustaloston laatiman karttapiirroksen n:o 18051/NA 51 mukaisesti valtiolle 17. kaup.osassa sijaitsevan Vähä-Huopalahden kylän Ilmalan vesisäiliö -nimisestä tilasta RN:o 1¹⁸ ja Pasila-Böhle -nimisestä tilasta RN:o 4⁶ alkaksi, yht. n. 1,34 ha:n suuruista määräalaa, jotka asemakaavaehdotuksessa n:o 6777 on merkitty kuuluviksi korttelin n:o 17053 yleisen rakennuksen tonttiin n:o 1

b) kaksi, yht. n. 0,56 ha:n suuruista määräalaa, jotka asemakaavaehdotuksessa n:o 6777 on merkitty kuuluviksi korttelin n:o 17051 yleisen rakennuksen tonttiin n:o 1

— valtio luovuttaa kaupunkimittaustaloston laatimien karttapiirrosten n:o 18051/NA 51 ja 18052/NA 51 mukaisesti kaupungille Vähä-Huopalahden kylän

a) Fredriksberg-nimisestä tilasta RN:o 1¹⁹ n. 0,20 ha:n suuruisen määräalan, joka asemakaavaehdotuksessa n:o 6777 on merkitty kuuluvaksi korttelin n:o 17052 yleisen rakennuksen tonttiin n:o 1

b) Valtion rautatiealue Pasilan asema-alueen laajentamista varten -nimisestä tilasta RN:o 1¹⁷ n. 1,6 ha:n suuruisen määräalan sekä

c) Fredriksberg-nimisestä tilasta RN:o 1¹⁹ ja Rautatiealue-nimisestä tilasta RN:o 1²⁰ yht. n. 3,1 ha:n suuruisen määräalan.

Vaihdossa ei suoriteta väli rahaa.

Samassa yhteydessä esittämässään toivomusponnessa valtuusto edellytti, että luovutetaan sellaisista tierakennus- ja muista suunnitelmista, jotka tuhoaisivat keskuspuiston arvoa virkistysalueena, lopetetaan keskuspuis-

1. Kaupunginvaltuusto

ton läpi kulkevien tiesuunnitelmien valmistelu ja etsitään vaihtoehtoisia ratkaisuja liikennekysymysten ratkaisemiseksi. Samoin valtuusto edellytti, että Pasilan ja sen ympäristöalueiden sekä keskuspuiston tulevassakin suunnittelussa ja kaavoituksessa pysäyttyä valtuuston jo aikaisemmin omaksumassa kielteisessä kannassa moottoritiehankkeiden suhteen (7.2. 91 §).

— kaupunki luovuttaa valtiolle 17. kaup.osan korttelin n:o 17016 hallinto- ja virastorakennusten tonttiin n:o 1 kuuluvan, n. 10 780 m²:n suuruisen määräälan Kumpulan kylän Kumpula—Gumtäck-t -nimisestä tilasta RN:o 2 tonttijakokartan n:o 3550 mukaisesti.

— Valtio luovuttaa kaupungille n. 11.98 ha:n suuruisen, valtuuston 17.5.1972 hyväksymään asemakaava-alueeseen sisältyvän määräälan Etelä-Kaarelan kylän Malmgård-nimisestä tilasta RN:o 4⁹ kaupunkimittaustausoston laatiman karttapiirroksen n:o 18270/NA 51 mukaisesti sekä n. 2.85 ha:n suuruisen määräälan Kumpulan kylän pakkolunastetuista maarekisteriyksiköistä Sörnäisten sivurata-alue RN:o 2², Valtion rautateiden alue RN:o 2⁷, Valtion rautateiden alue RN:o 2⁸ ja Statsjärnvägarnas område RN:o 2¹⁰ kaupunkimittaustausoston laatiman karttapiirroksen n:o 18245/NA 51 mukaisesti.

Vaihtosopimuksessa edellytetään mm.,

— että kaupungilla on oikeus pitää vesitunnelin luovuttamansa alueen alla korvauksetta

— että valtiolle on pidätetty Kannelmäen kortti:t n:o 8, 9, 23-25, 33 ja 37, osia kortt:sta n:o 27, 34 ja 46 sekä Pohjois-Haagan kortti:t n:o 3 ja 5 ja osia kortt:sta n:o 1, 4 ja 6

— että kaupunki rakentaa Itä-Pasilan alueelle yhteisen väestönsuojan, jonka rakennuskustannuksista valtio maksaa kortt:n n:o 17016 osuutena 1 550 000 mk

— että kaupunki huolehtii valtion asuntolainan hakeemisesta vähintään puolelle niille asuntoalueille rakennettavista asuinrakennuksista, jotka alueet valtio v. 1972 allekirjoitetun esisopimuksen tarkoittamassa vaihdossa luovuttaa kaupungille;

— että kaupunki huolehtii Itä-Pasilan alueella sijaitsevan asemarakennuksen ja Valtionrautateiden asuinrakennuksen jättämisestä käyttökelpoisina paikoilleen sekä valtio huolehtii uuden asemarakennuksen valmistuttua vanhan purkamisesta (4.4. 252 §, v:n 1972 kert. s. 55).

Valtioneuvoston ja kaupungin kesken 1972 allekirjoitetun esisopimuksen perusteella tehtävässä maanvaihtosopimuksessa on tarkoitus jättää erikseen sovittaviksi Itä-Pasilan rakentamiseen liittyvät asiat. Pasilan projektiryhmä oli neuvoteltuaan rakennushallituksen edustajan kanssa laatinut ehdotuksen sopimuksesta, joka koski valtion virastotalon rakentamista Itä-Pasilan kortteliin n:o 17016. Valtuusto päätti hyväksyä ko. ehdotuksen perusteella tehtävän sopimuksen, jossa mm. edellytetään, että kaupunki rakentaa kortt:n n:o 17016 kunnallistekniikan siten, että raken-

nukset voidaan ottaa käyttöön v:n 1974 loppuun mennessä, sekä katulämmityksen Topparoikankujalle ja julkisen liikenteen rampeihin (21.3. 208 §, v:n 1972 kert. s. 54).

Aluevaihdot. Valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan suorittamaan seuraavat aluevaihdot erinäisin ehdoin:

1) Kiinteistö Oy Hakaniemenkatu 4:n kanssa siten,
— että kaupunki luovuttaa yhtiölle 11. kaup.osan kortt:n n:o 296^b huoltoasematontista n:o 2 ja Hakaniemenranta-nimisestä katualueesta yht. n. 720 m²:n suuruisen alueen, joka asemakaavan muutosehdotuksessa n:o 694 on merkitty kuuluvaksi kortt:n n:o 206 hallinto- ja virastotalontonttiin n:o 1
— että yhtiö luovuttaa saman kaup.osan kortt:n n:o 269^b teollisuustontista n:o 1 n. 1 270 m²:n alueen, joka ko. asemakaavan muutosehdotuksessa on merkitty katualueeksi. Yhtiö suorittaa kaupungille välirahaa 800 000 mk.

Myöhemmin valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan tekemään edellä mainitun aluevaihtosopimuksen Kiinteistö Oy Hakaniemenkatu 4:n sijasta Kommandiitti-yhtiö Palkki Oy & Co:n ja Polar-rakennusosakeyhtiön kanssa (18.4. 274 §, 6.6.498 §).

2) Kalle ja Eila Toivaisen kanssa siten,

— että Toivaiset luovuttavat rasituksista vapaana 38. kaup.osan kortt:n n:o 38143 tontin n:o 3 ja
— kaupunki luovuttaa 28. kaup.osan kortt:n n:o 28093 tonttia n:o 4 vastaavan, n. 1 000 m²:n suuruisen määräälan Oulunkylän kylässä sijaitsevasta tilasta Litt A^a RN:o 5¹ tonttijakokartan n:o 1423 mukaisesti

Toivaiset suorittavat välirahaa 5 600 mk (2.5. 317 §).

3) Lauri ja Irja Karhun kanssa siten,

— että Karhut luovuttavat 41. kaup.osassa Tapanilan kylässä sijaitsevat tilat K 374 RN:o 7¹³² ja K 375 RN:o 7¹³³ ja

— kaupunki luovuttaa Karhuille saman kaup.osan kortt:n n:o 41137 tontin n:o 3.

Kaupunki maksaa välirahaa 20 000 mk (10.1. 22 §).

4) Ellen ja Veikko Lahtisen kanssa siten,

— että Lahtiset luovuttavat 38. kaup.osan Malmin kylässä sijaitsevan tilan M 45 RN:o 7¹⁰⁹ ja

— kaupunki luovuttaa 41. kaup.osan kortt:n n:o 41137 tonttia n:o 2 vastaavan, n. 780 m²:n suuruisen määräälan Tapanilan kylässä sijaitsevasta tilasta Sandtägt I RN:o 1²⁸⁸ tonttijakokartan n:o 3437 mukaisesti. Kaupunki suorittaa vaihdosta välirahaa 40 000 mk (16.5. 347 §).

5) Selma Paavilaisen kanssa siten,

— että Paavilainen luovuttaa 38. kaup.osan Malmin kylässä sijaitsevan tilan Liisankoti RN:o 7³⁶⁷ ja

— kaupunki luovuttaa 41. kaup.osan kortt:n n:o

41100 tonttia n:o 7 vastaavan, n. 500 m²:n suuruisen määräalan Tapanilan kylässä sijaitsevasta tilasta Fattigårdens RN:o 7⁶²⁰. Kaupunki suorittaa välirahaa 107 000 mk (16.5. 348 §).

6) Rak.mest. Erik Blomfeltin kanssa siten,
— että Blomfelt luovuttaa 49. kaup.osan Laajasalon kylässä sijaitsevan tilan Sandkulla RN:o 1⁷⁰⁹ ja
— kaupunki luovuttaa n. 1 525 m²:n suuruisen määräalan samassa kylässä sijaitsevasta tilasta Degerögård RN:o 1¹⁰⁰⁹. Kaupunki suorittaa välirahaa 80 000 mk (5.9. 509 §).

7) Asunto Oy Uppbyn kanssa siten,
— että yhtiö luovuttaa 49. kaup.osan kortt:n n:o 49028 tontista n:o 1 asemakaavan muutosehdotuksessa n:o 7009 puistoksi merkityn, n. 2 500 m²:n suuruisen alueen ja
— kaupunki luovuttaa yhtiölle 1 665 m²:n suuruisen määräalan Laajasalon kylässä sijaitsevasta tilasta Uppby RN:o 2⁴²⁷, 110 m²:n suuruisen määräalan tilasta Degerögård RN:o 1¹⁰⁰⁹ sekä 227.7 m²:n suuruisen alueen 49. kaup.osan yleisestä alueesta 49 K, jotka kaikki alueet on merkitty asemakaavan muutosehdotuksessa n:o 7009 kuuluviksi kortt:n n:o 49028 tonttiin n:o 2 (14.11. 685 §).

8) Valmet Oy:n kanssa siten,
— että kaupunki luovuttaa yhtiölle 54. kaup.osan kortt:n n:o 54150 telakkatonttiin n:o 1 kuuluvat, Vuosaaren kylässä sijaitsevat tilat Länsirinne RN:o 1¹³⁴, Metsänreuna RN:o 1¹³⁵ ja Vaahtera RN:o 1¹⁴⁶ sekä n. 3 421 m²:n suuruisen määräalan tilasta Stenkulla RN:o 1¹³², n. 1 515 m²:n suuruisen määräalan tilasta Tammela RN:o 1¹³⁷, n. 62 840 m²:n suuruisen määräalan tilasta Niinisaari II RN:o 1¹⁸⁸ ja n. 440 m²:n suuruisen määräalan tilasta Niinisaaren Vesi RN:o 4⁹⁵ karttapiirroksen n:o NA 51/730368 mukaisesti ja
— yhtiö luovuttaa asemakaavassa puistoksi merkityn, n. 7 458 m²:n suuruisen määräalan Vuosaaren kylässä sijaitsevasta tilasta Niinisaari II RN:o 1¹⁸⁸. Yhtiö suorittaa välirahana 1 288 000 mk (6.6. 407 §).

9) Toim.joht. Pasi Volasen ja Erottaja-Rakenne Oy:n kanssa siten,
— että Volanen ja yhtiö luovuttavat Vuosaaren kylässä sijaitsevat tilat Ormudden RN:o 1¹⁷⁷ ja Luoto-perä RN:o 1¹⁴⁷ ja
— kaupunki luovuttaa Volaselle ja yhtiölle perustettavan kiinteistöosakeyhtiön lukuun 46. kaup.osan kortt:n n:o 46033 teollisuustontin n:o 8.

Tontin saajat suorittavat kaupungille välirahana 1 250 000 mk sekä sitoutuvat mm. rakentamaan Pitäjänmäen tontille väh. 10 000 m²:n suuruisen pienteeollisuustalon (5.9. 508 §).

10) Helsingin suomalaisten ja ruotsalaisten evankelisluterilaisten seurakuntien kanssa valtuuston 21.4.1971 hyväksymän esisopimuksen mukainen aluevaihto siten,
— että seurakunnat luovuttavat Suutarilan kylässä si-

jaitsevan tilan Lesti RN:o 1¹⁰⁶ ja
— kaupunki luovuttaa 40. kaup.osan kortt:n n:o 40005 tontin n:o 8.

Myöhemmin valtuusto päätti, oikaisten v. 1971 tekemäänsä esisopimusta koskevan päätöksen kohtaa 1 B, oikeuttaa kiinteistölautakunnan luovuttamaan seurakunnille muun ohessa yht. n. 4 750 m²:n suuruisen määräalan 38. kaup.osan kortt:n n:o 38016 tontista n:o 1 ja Malmin kyssä sijaitsevasta tilasta Brusas RN:o 6⁹³ karttapiirroksen n:o 16180/Na 51 mukaisesti (24.1. 56 §, 17.10. 632 §).

11) Edelleen seurakuntien kanssa siten, että
— kaupunki luovuttaa:

a) 45. kaup.osan kortt:n n:o 45016 yleisen rakennuksen tontin n:o 10,

b) 29. kaup.osan kortt:n n:o 29025 asuntotonttiin n:o 7 kuuluvan n. 70 m²:n suuruisen alueen Haagan kylästä Hemmet-nimisestä tilasta RN:o 2⁶³ tonttijakokartan n:o 980 mukaisesti sekä

c) 29. kaup.osan kortt:n n:o 29025 asuntotonttiin n:o 8 kuuluvan, n. 1 317 m²:n suuruisen alueen Haagan kylän tiloista Hemmet RN:o 2⁶³ ja Backas RN:o 2⁸⁰⁵ em. tonttijakokartan mukaisesti ja
— seurakunnat luovuttavat:

a) 45. kaup.osan kortt:n n:o 45018 yleisen rakennuksen tontin n:o 1 sekä

b) Tapanilan kylässä sijaitsevat tilat Granhagen RN:o 8⁵ ja 8⁷.

Seurakunnat suorittavat välirahana 55 000 mk (7.3. 175 §, v:n 1971 kert. s. 58).

12) Polar-rakennusosakeyhtiön ja Suomen Siemens Oy:n kanssa siten,

— että yhtiöt luovuttavat n. 190 m²:n ja 1 070 m²:n suuruiset määräalat Espoon kaupungin Iso-Huopalahden kylässä sijaitsevasta tilasta Bergans RN:o 1⁵⁴⁷ ja

— kaupunki luovuttaa yhtiöille perustettavien yhtiöiden lukuun n. 380 m²:n, 310 m²:n ja 1 240 m²:n suuruiset määräalat samassa kylässä sijaitsevasta tilasta Alberga RN:o 2¹¹⁹⁰ kaupunkimittaosaston karttapiirroksen n:o 18114/NA 51 mukaisesti.

Yhtiöt suorittavat välirahana 23 400 mk (3.10. 574 §).

Tonttien myynti. Valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan erinäisin ehdoin myymään seuraavat tontit, tilat tai alueet:

— Katolinen kirkko Suomessa -nimiselle uskonnolliselle yhdyskunnalle Vähä-Meilahden kylässä sijaitsevasta tilasta Vähä-Meilähti - Lill Mejlans RN:o 1² se 377.6 m²:n suuruisen alue, joka yhdessä Meilahden kortt:n n:o 618 tontin n:o 14 kanssa muodostaa 1965 vahvistetun asemakaavan muutoksen mukaisen tontin n:o 1, 109 200 mk:n kauppahinnasta (2.5. 318 §);

— Helsingin Puhelinyhdistykselle Kumpulan kylän Kumpula-Gumtäck -nimiseen tilaan RN:o 2 kuuluva

1. Kaupunginvaltuusto

1 765.4 m²:n suuruinen osa Itä-Pasilan kortt:n n:o 17009 tontista n:o 2 kunnallisteknillisten laitosten ja rakennusten rakentamista varten 744 000 mk:n kauppahinnasta (4.4. 253 §);

– Arvo Westerlund Oy:lle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun tilasta T 40 RN:o 1¹¹⁹ Tullisaaren yksinäistaloa n. 311 m²:n suuruinen määräala sekä tilasta Turholm RN:o 1¹³⁷ samaa yksinäistaloa n. 94 m²:n suuruinen määräala, jotka vahvistetun asemakaavan mukaan kuuluvat kortt:n 49076 tonttiin n:o 8, 48 000 mk:n käteishinnasta (2.5. 319 §);

– rak.mest. Aaro Stykille Asunto-Oy Ojala -nimisen perustettavan yhtiön lukuun tilasta Bredvik RN:o 1²⁵⁹ Espoon kaupungin Laajalahden yksinäistaloa n. 763 m²:n suuruinen määräala, joka vahvistetun asemakaavan mukaan kuuluu Laajalahden kaup.osan kortt:n n:o 17031 tonttiin n:o 3, 39 000 mk:n suuruisesta käteishinnasta (18.4. 285 §);

– rak.mest. Olavi Koskiselle tilasta Bredvik RN:o 1²⁵⁹ Espoon kaupungin Laajalahden yksinäistaloa n. 734 m²:n suuruinen määräala, joka vahvistetun asemakaavan mukaan kuuluu Laajalahden kaup.osan kortt:n n:o 17031 tonttiin n:o 5, 38 000 mk:n käteishinnasta (5.9. 510 §);

– rva Gerda Sundellille Kirkkonummen kunnan Kalljärven kylässä sijaitseva tila Koivuranta RN:o 1⁹⁸ 10 000 mk:n käteishinnasta (5.9. 511 §);

– arkkit. Else Aropaltiolle Inkoon kunnan Elgsjön kylässä sijaitsevasta tilasta Klockars RN:o 3³³ n. 0.24 ha:n suuruinen määräala karttapiirroksen n:o 51/730360 mukaisesti 5 000 mk:n käteishinnasta (6.6. 410 §).

Muuttaen 1972 tekemäänsä, Mellunkylässä sijaitsevien eräiden tontinosien myymistä koskevaa päätöstä, valtuusto päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan suorittamaan päätöksessä mainitut myynnit alentaen tontinosien kaupoissa suoritettaviksi tulevia kauppahintoja yht. 48 400 mk:lla siten, että päätöksen A kohdassa mainittua kauppahintaa alennetaan 476 800 mk:sta 430 300 mk:aan ja B kohdassa mainittua 19 400 mk:sta 17 500 mk:aan sekä että kaupat muutoin suoritetaan sanotussa päätöksessä mainituilla ehdoilla (6.6. 409 §).

Aluerakentamissopimus ja tonttien myyminen. Valtuusto päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan tekemään Polar-rakennusosakeyhtiön ja Kommandiittiyhtiö Palkki Oy & Co:n kanssa aluerakentamissopimuksen, joka koskee Suutarilan kylässä sijaitsevan Bollbacka-nimisen tilan RN:o 3¹ alueen (n. 34 ha) kaavoittamista ja rakentamista. Koska sopimuksen edellyttämä tonttien luovuttaminen aluevaihdon muodossa ei siinä vaiheessa ollut mahdollista valtion vielä omistaessa Bollbackan tilan, päätti valtuusto oikeuttaa kiinteistölautakunnan myymään Kiinteistö-Oy Käsiyöläisen tie 4-10:lle valtuuston 20.6. hyväksymän asemakaavan

mukaisen 40. kaup.osan kortt:n n:o 40106 suunnittelun tontin n:o 3 mm. sillä ehdolla, että kauppahinta, joka on 868 343 mk, maksetaan siten, että aluerakentamissopimuksen tehneet yhtiöt luovuttavat myöhemmin kaupungille ilman eri korvausta em. Bollbackan tilasta asuntoalueen, jonka rakennusoikeus on 6 550 kerrosneliömetriä.

Hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen po. sopimukseksi, valtuusto samalla hyväksyi toivomusponnet, joissa se edellytti,

– että Puistolän asemanseudon kerrostaloalueella varataan asukkaiden käyttöön riittävä määrä lasten päivähoito- ja leikkitiloja sekä MaTaPuPu-alueella tapahtuvan saneerauksen yhteydessä asunnottomiksi jääville vähävaraisille varataan ensisijainen mahdollisuus siirtyä valtion asuntolainoittamiin taloihin;

– että vastedes aluerakentamissopimuksiin sisällytetään pykälä, jossa sopijapuolten ohella turvataan asianomaisen alueen ympäristön asukkaiden mahdollisuudet osallistua yhteistyön edellyttämien tehtävien valmisteluun, toimenpiteiden valvontaan ja tiedotustoiminnan järjestämiseen;

– että kaupunginhallitus välittömästi ryhtyy selvittämään autopaikotuksesta johtuvien kustannusten jakoa erityisesti aluerakentamishankkeiden yhteydessä tavoitteena, että autopaikkojen rakentamisesta ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset säilytetään niiden kannettaviksi, jotka näitä paikkoja käyttävät;

– että kaupunginhallitus ryhtyy selvittämään, miten autopaikkojen rahoitus olisi järjestettävä niillä tonteilla ja alueilla, joille asuntohallitus ei poikkeuksellisista syistä hyväksy autopaikkakustannuksia hyväksymiinsä rakennuskustannuksiin (7.2. 97 §, 14.11. 687 §).

Valtuusto päätti hyväksyä Salpa Oy:n ja Kommandiittiyhtiö Palkki Oy & Co:n kanssa Pukimäen asemakaavan muutosehdotuksen n:o 6910 (kortt:t n:o 37023 ja 37024 toteuttamista varten tehtävän sopimuksen maa-alueiden luovuttamisesta, kunnallisteknillisten töiden suorittamisesta, palvelutilojen rakentamisesta ynnä alueellisen väri- ja materiaalisuunnitelman sekä istutus- ja pihasuunnitelman laatimisesta (2.5. 313 §, 20.6. 450 §).

Maa-alueiden luovuttaminen ja sopimusten siirto Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:lle. Pääkaupunkiseudun Vesi Oy - Huvudstadsregionens Vatten Ab:n perustamissopimuksen edellyttämällä tavalla valtuusto päätti siirtää yhtiön omistukseen ja hallintaan niitä Tuusulan, Nurmijärven, Hyvinkään, Hausjärven, Lammin, Koski Hl:n, Hollolan ja Asikkalan kunnissa sijaitsevia maa-alueita, joita kaupunki oli ostanut Päijännetunnelin vedenottamoja ja kuiluja varten.

Lisäksi yhtiölle siirrettiin eräisiin Tuusulan ja Hyvinkään tiloihin kohdistuvat, vuokrattuja maa-alueita, teitä yms. koskevat sopimukset ja sitoumukset (3.10.

575 §).

Muutospiirustusten hyväksyminen. Valtuusto päätti hyväksyä arkkitehtien Aino ja Pekka Laurilan laatimat Sokeakoulun Ensi linja 9:ssä sijaitsevan päärakennuksen 13.8. päivätyt muutospiirustukset (14.11. 711 §).

Tonttien varaamisesta vanhusten asuntola-hoitokotitarpeisiin tekivät vt Ehrnrooth ym. aloitteen, jossa kiinnittivät huomiota siihen, että kiinteistölautakunta oli hylännyt huoltolautakunnan anomuksen 14. kaup. osan kortin 478 tontin n:o 4 (Töölönkadun ja Ruusulankadun varrella) varaamisesta vanhusten asuintaloon varten. Aloitteentekijät katsoivat, että vanhusystävällisen suunnittelu- ja sosiaalipolitiikan edellyttämien tarpeiden mukaisessa määrässä olisi tontteja varattava eläkeläisille myös kaupungin keskiosista, joissa vanhempi väki on useimmissa tapauksissa koko elinaikansa asunut. Huoltolautakunta, huoltolaitosten suunnittelutoimikunta sekä kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistölautakunta pitivät vanhusten asuintalojen rakentamista myös kantakaupungin alueella tarkoituksenmukaisena, joskin vm. lautakunta piti tarpeettomana purkaa ko. tontille vastikään rakennettuja huoltoasemarakennuksia ja ehdotti tonttien varaamista muualta Töölöstä.

Kaupunginhallitus ilmoitti päättäneensä 9.4. varata 14. kaup. osan kortin n:o 478 tontin n:o 33 (Töölönkatu 33, Ruusulankatu 6) toistaiseksi huoltolautakunnalle vanhusten asuintalon ja palvelukeskuksen rakentamista varten.

Valtuusto katsoi em. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta sekä edellytti toivomusponnessaan, että kaupunginhallitus ryhtyy toimenpiteisiin vanhusten asuintalon ja palvelukeskuksen rakentamiseksi myös Kallion - Vallilan ja Sörnäisten kaupunginosissa asuvia vanhuksia varten (16.5. 366 §).

Kiinteän omaisuuden vuokra- ja muita nautintaoikeutta koskevat asiat

Tonttien ym. vuokraaminen eri tarkoituksiin. Valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan vuokraamaan Osuuskunta Suomen Messuille 17. kaup. osan kortin n:o 17040 tontin n:o 1 messukeskuksen rakentamista varten 31.12.2025 saakka. Sopimusehdoissa edellytetään mm., että Suomen Messut myy kaupungille 14. kaup. osan kortin n:o 524 tontilla n:o 1 olevat A- ja B-hallirakennukset 12 mmk:n suuruisesta kauppahinnasta ja että hallirakennukset siirtyvät kaupungin omistukseen 1.1.1975. Kaupunki vastaa siitä, ettei mainittuja halleja käytetä kaupalliseen messu- eikä näyttelytoimintaan (20.6. 443 §).

Tekniikan museon säätö - Stiftelsen för tekniska museet -nimiselle säätölle vuokrattiin 31.12.1994 saakka seuraavat vesilaitoksen entiset rakennukset:

- Hämeentien ja Vanhankaupunginkosken välisellä, n. 4 400 m²:n suuruisella alueella olevat höyryvoima-asemarakennus ja myllyrakennus
- Kuninkaankartanonsaarella sijaitsevat suodatin- ja korkeapainepumppurakennus (lukuun ottamatta sähkölaitoksen muuntamoja ja vesilaitoksen välipumppuasemaa), suodatinrakennus, puhdasvesisäiliö, taseas-kaivorakennus, vedenottamorakennus, varastorakennus, väestönsuoja ja maakellari (24.1. 57 §).

Edelleen valtuusto päätti oikeuttaa kiinteistölautakunnan vuokraamaan erilaisin ehdoin seuraavat tontit ja alueet:

- Matkaravinto Oy:n, Suomen Auto Oy:n ja Polar-rakennusosakeyhtiön toimesta perustettavalle kiinteistöyhtiölle 10. kaup. osan kortin n:o 283 tontti n:o 6 31.12.2020 saakka (16.5. 349 §);
- Oy Volvo-auto Ab:lle 20. kaup. osan kortin n:o 20240 tontit n:o 3 ja 4 ajaksi 1.10.1973–30.4.2002 (3.10. 600 §);
- Kiinteistö Oy Karjalaisten Heimotalolle 25. kaup. osan kortin n:o 828 yleisen rakennuksen tontti n:o 1 ajaksi 1.3.1973–31.12.2030 (10.1. 23 §);
- Oy Kuljetusristikko Ab:lle liikerakennuksen rakentamista varten valtuuston v. 1971 hyväksymän asema-kaavan muutoksen mukaista Pohjois-Haagan kortin n:o 29104 tonttia n:o 6 vastaava alue 31.12.2025 saakka (2.5. 320 §);
- Hoitopedagogisen Rudolf Steiner-koulun kannatusyhdistys r.y.:lle 29. kaup. osan kortin n:o 29115 tontti n:o 1 kehitysvammaisten päivähuoltoa ja koulua varten 31.12.2005 saakka (5.9. 513 §)
- asuntotuotantotoimiston toimesta perustettavalle Asunto-Oy Kannelmäen Pientalot-nimiselle yhtiölle 33. kaup. osan kortin n:o 33148 tontti n:o 1 31.12.2035 saakka (5.9. 514 §)
- asuntotuotantotoimiston toimesta perustettavalle Kiinteistö-Oy Liuskatie 9:lle 38. kaup. osan kortin 38242 tontti n:o 1 31.12.2035 saakka (12.12. 781 §)
- asuntotuotantotoimiston toimesta perustettavalle Asunto-Oy Kiertotähdentie 4:lle 40. kaup. osan kortin 40010 tontin n:o 1, 2 ja 3 31.12.2035 saakka (12.12. 783 §)
- Asunto Oy Maamiehentie 2:lle 41. kaup. osan kortin n:o 41119 tontti n:o 1 31.12.2035 saakka (3.10. 596 §)
- Itä-Helsingin Uimahallisäätiölle 43. kaup. osan kortin n:o 43227 tontti n:o 1 uima- ja keilahallirakennusta varten 31.12.2025 saakka (12.12. 782 §)
- Valtakunnalliselle vuokratulo-osuuskunnalle 47. kaup. osan kortin n:o 47034 tontti n:o 1 31.12.2035 saakka (5.9. 515 §)
- Valmet Oy:n Eläkesäätiön Asunnot Oy:lle 54. kaup. osan kortin n:o 54033 tontti n:o 3 työsuhde-

1. Kaupunginvaltuusto

vuokra-asuntojen rakentamista varten 31.12.2035 saakka (10.1. 24 §).

Valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan vuokraamaan Kivikon teollisuusalueen tontit eli 38. kaup.osan teollisuuskortti:t n:o 38174 - 38179 ja 38171 tontin n:o 1 lautakunnan määräämästä ajankohdasta lukien 31.12. 2004 saakka sekä hyväksyi ko. tonteille vuokrasopimusehdot, joissa mm. edellytetään, että tonteille rakennetaan kolmen vuoden kuluessa vuokrakauden alkamisesta rakennus, jonka tilavuutta kuutiometreinä ilmaiseva luku on yhtä suuri kuin tontin pinta-alaa neliömetreinä ilmaiseva luku. Vuokramies on myöskin velvollinen osallistumaan aluetta palvelevien pysäköintialueiden toisen vaiheen rakennus- ja hoitokustannuksiin paikoitustarvetta vastaavassa suhteessa.

Samassa yhteydessä valtuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

jotta valtuustolla olisi riittävät tiedot harjoittaa kaupungin kannalta tarkoituksenmukaista asunto- ja elinkeinopolitiikkaa maa- ja tonttipoliittikkaa hyväksi käyttäen, valtuusto kehottaa kaupunginhallitusta teettämään selvityksen eri tarkoituksiin luovutettavien kaupungin maa- ja tonttialueiden nykyisistä luovutusperusteista, vuokratasoista ja myyntihhinnoista (4.4. 254 §).

Vuokra-ajan jatkaminen. Kiinteistölautakunta oikeutettiin vuokraamaan Nuorten Puolesta Yhdistysten Keskusliitto r.y:lle 25. kaup.osan kortti:n 861 tontin n:o 19 ajaksi 1.1.1974–31.12.1993 (14.11. 709 §).

Palokaivoo n:o 61 varten joht. Ilmoselta 49. kaup.osasta tilasta Litt.2 Lh RN:o 2¹⁹¹ vuokratun, n. 75 m²:n suuruisen alueen vuokrasopimusta päätettiin jatkaa 1.11.1973 lukien kymmenen vuoden ajaksi 500 mk:n kertakaikkisesta vuokrasta (5.9. 512 §).

Vuokrasopimusten muuttaminen. Kiinteistölautakunta oikeutettiin muuttamaan Vanhusten ja lasten tukisäätiön ja kaupungin välistä v. 1972 allekirjoitettua, 30. kaup.osan kortti:n n:o 30032 tonttia n:o 4 koskevaa vuokrasopimusta siten, että tontille tulevat rakennukset saadaan rakentaa ilman valtion asuntolainaa ehdolla, että näistä rakennuksista vuokrataan asuntoja vain vähävaraisille vanhuksille, muiden vuokraehtojen jäädessä ennalleen (19.12. 811 §, v:n 1972 kert.s. 71).

Tapanilan kylän tilaan U. 377 RN:o 6²⁸⁸ kuuluvaa n. 2 040 m²:n suuruista aluetta koskevaa kaupungin ja Oiva Lemmetyn välistä vuokrasopimusta päätettiin muuttaa siten, että vuokramiehellä on oikeus sopimuksen 1 §:stä poiketen asua muualla ja oikeus 11 §:stä poiketen vuokrata alueella oleva rakennus talvikausiksi ehdoilla, että vuokra-alueesta luovutetaan kaupun-

gin vapaaseen hallintaan kaupunkimittaussaston kartapiirroksen n:o NA 52/730144 mukainen n. 920 m²:n suuruinen alue ja että vuokramiehelle jää oikeus käyttää luovutettavalle vuokra-alueeseen osalle jääviä porakaivoo ja likavesikaivoo (14.11. 688 §, v:n 1956 kert. s. 72).

Valtuusto päätti muuttaa v. 1972 tekemäänsä, Laajasalon eteläisen osan liikekeskustontin vuokraamista koskevaa päätöstä siten, että päätöksen 2 kohdassa mainitun ehdon sijasta vuokrasopimukseen otetaan ehto:

Vuokrasta peritään viiden ensimmäisen vuoden ajalta vuokrakauden alusta lukien 26 %, jonka jälkeen vuokra peritään täysimääräisenä (17.10 633 §, v:n 1972 kert. s. 74)

Valtuusto päätti, muuttaen 21.6.1972 tekemäänsä, mm. eräiden tonttien vuokraamista koskevaa päätöstä, oikeuttaa kiinteistölautakunnan, sen vuokratessa Salpa Oy:lle tai sen toimesta perustettavalle yhtiölle Kannelmäen kaava-alue 3:n kortti:n n:o 33176 tontin n:o 2, vähentämään tontin myyntiarviohinnasta 189 000 mk korvauksena vuokramiehen suoritettavaksi tulevien kunnallisteknillisten töiden tekemisestä noudattaen muutoin valtuuston po. päätöksessä mainittuja ehtoja (3.10. 595 §).

Helsingin Puhelinyhdistyksen kanssa tehty sopimus puhelinlaitteiden rakentamisesta ja asentamisesta kaupungin hallinnassa oleville alueille, joka oli solmittu 1937 päättyi 30.6.1972. Kaupunginhallitus oli jatkanut sopimuksen voimassaoloaikaa 1.7.1972 alkaen siihen saakka, kunnes uusi sopimus tulisi voimaan, kuitenkin kauintaan 31.12.1972 asti. Valtuusto päättikin oikeuttaa kaupunginhallituksen tekemään yhdistyksen kanssa uuden sopimuksen, joka tulisi voimaan 1.7. 1973 ja on voimassa 15 vuoden ajan. Samalla valtuusto päätti ilmoittaa Helsingin puhelinyhdistykselle edellyttävänsä, että yhdistys solmii kaupungin kanssa kaupungin omaa tietoliikenneverkkoa koskevan sopimuksen, jossa otetaan huomioon sähkölaitoksen ja kaupungin muiden virastojen ja laitosten viestiliikenteen erikoistarpeet (7.3. 176 §).

Kioskien vuokraaminen ym. Valtuusto oikeutti kiinteistölautakunnan poikkeamaan valtuuston 1935 vahvistamista kioski -ym. kauppaa koskevista määräyksistä ja vuokraamaan Rautatien Mikonkadun puoleisessa osassa sijaitsevan entisen virvoitusjuomakioskin terveydenhoitoasetuksen 55 §:n mukaiseksi elintarviketikioskiksi kauintaan viiden vuoden ajaksi sekä päättämään kioskin aukioloajoista (7.2. 99 §).

Valtuusto päätti, että Hämeentien ja Intiänselän risteykseen rakennettavan kioskirakennuksen myyntikioskeissa saadaan harjoittaa vuoden ympäri

— virvoke- ja lehtikioskissa kioski- ja siihen verrattavassa kaupasta sekä automaattikaupasta 1969 annetun asetuksen 6 §:n 1 mom:ssa tarkoitettua myyntiä ja muuta toimintaa klo 7–24, vapunpäivän ja juhannuspäivän vastaisina öinä kuitenkin aikarajoituksetta sekä
— makkarakioskissa 1976 annetun terveydenhoitoasetuksen 55 §:ssä tarkoitettua myyntiä klo 7–3 sekä vapunpäivän ja uudenvuoden vastaisina öinä kauintaan klo 5:een.

Kiinteistölautakunnalla on oikeus antaa mainittujen asetusten puitteissa tarkemmat määräykset kioskeissa myytävistä tavaroista.

Valtuusto oikeutti samalla lautakunnan antamaan ko. myyntikioskit vuokralle kerrallaan kauintaan viiden vuoden ajaksi (6.6. 411 §).

Riittävän lähimyymläverkoston turvaamisesta asuntoalueille tekivät vt Airola ym. aloitteen. Erilliset poikkeusluvut jo rakennetuille kaupunkialueille ja uusien asuntoalueiden rakentamissopimukset ovat voimakkaasti edistäneet yksityisauton käyttöön perustuvien tavaratalojen ja suurmyymälöiden syntymistä ja kova kilpailu on saanut monen pienmyymälän lopettamaan toimintansa. Aloitteen tekijät korostivat, että tästä kärsivät eniten eläkeläiset, invalidit ja sairaat sekä ehdottivat, että ryhdyttäisiin kiireellisesti selvittämään ne toimenpiteet, joilla paremmin voidaan turvata lähimyymläverkosto nykyisillä ja tulevilla asuntoalueilla.

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti lausunnossaan, että kaavoituksessa oli viime aikoina varattu mahdollisuus palvelusten sijoittumiseen asuntoalueille. Lautakunta oli kehottanut kaupunkisuunnitteluvirastoa rakennettujen asuntoalueiden uudelleen järjestelyjen yhteydessä ja tarvittaessa muulloinkin tutkimaan mahdollisuuksia asemakaavojen muutosten laatimiseksi siten, että asuinrakennusten ensimmäisiin maanpäälliseen kerrokseen tai maanpäälliseen kellarikerrokseen sallittaisiin sijoittaa pienliike- ja palvelutiloja.

Kiinteistölautakunta totesi, että kysymys on lähinnä kaavoituksellinen, mutta että esim. lisäkerrosalan halvemmalla hinnoittelulla voidaan asiaa edistää.

Valtuusto katsoi em. lautakuntien lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (3.10. 608 §).

Katajanokka - Kruunuhaka - Kaartinkaupunki - alueen julkisten palvelutilojen lisääminen. Vt. Hakalehto ym. esittivät aloitteessaan, että hankittaisiin selvitys siitä miten kaupunginhallitus aikoo huolehtia mainitun alueen nuorten, vanhusten ja muun väestön harrastus- ja vapaa-ajanviettotilojen järjestämisestä sekä lasten

päivähoitopaikkojen luomisesta ko. alueelle sekä myöskin selvitys siitä, aikooko kaupunginhallitus hankkia Katajanokan makasiinit kaupungin omistukseen rakentaakseen niihin em. julkisia palvelutiloja.

Kiinteistölautakunta totesi Oy Stockmann Ab:n esittäneen kaupungille ko. makasiinitontteja koskevan myynti- tai vaihtotarjouksen. Katajanokka-Seura ym. ovat kuitenkin esittäneet, että makasiinit määrättäisiin suojeltaviksi kulttuurihistoriallisina rakennuksina. Lautakunnan mielestä rakennusten mahdollisen kaupungin omistukseen hankkimisen harkitsemiseen on edellytykset vasta sen jälkeen, kun rakennusten suojelukysymys on valtioneuvostossa ratkaistu.

Kaupunginhallitus totesi, että Kaartinkaupungin asuntokorttelit liittyvät lähinnä Ullanlinnaan, jonka lähipalvelutilat ratkaistaan omana kysymyksenään. Kruunuhaka ja Katajanokka kuuluvat pääasiallisesti Vyöhykesuunnitelma-71:n mukaiseen alueeseen, jota on tarkoitus kehittää asuntoalueena. Katajanokan asemakaavan ja asemakaavan muutoksen pitäisi valmistua v:n 1975 alkuun mennessä. Tarkoituksena on muodostaa vankila-alue eräänlaiseksi keskuspuistoksi ja käyttää joitakin vankilan entisiä rakennuksia ja Valmet Oy:n alueella sijaitsevia rakennuksia palvelutiloina. Lasten päivähoitopaikkojen sijoitus ratkaistaan asemakaavan laatimisen yhteydessä.

Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (6.6. 426 §, 12.12. 795 §).

Alkoholimainonnan kieltäminen kaupungin omistamissa ja vuokraamissa mainosvälineissä. Vt Airola ym. esittivät aloitteessaan, että kaupungin tulisi lakkauttaa alkoholipitoisten nautintoaineiden mainonta sekä liikennevälineissä että vuokraamissaan mainostiloissa.

Kiinteistölautakunta katsoi, ottaen huomioon alkoholijuomien mainonnan lainsäädännöllisen järjestelyn, sosiaali- ja terveysministeriön asettaman, alkoholimainontaan liittyviä kysymyksiä käsittelevän toimikunnan ja Alkon hallintoneuvoston antamat tiukennetut asiat koskevat ohjeet, ettei kaupungin ollut tarkoituksenmukaista ainakaan siinä vaiheessa asettaa kuntakohtaisia rajoituksia po. mainonnalle kaupungin omistamissa ja vuokralle antamissa mainostiloissa. Liikennelautakunta yhtyi edelliseen kantaan. Molemmat lautakunnat totesivat, että mikäli mainostajien kanssa tehtyihin sopimuksiin yritettäisiin saada alkoholimainontaa rajoittavia muutoksia, olisi niiden tuottama taloudellinen vahinko korvattava toiselle sopijapuolelle.

Valtuusto päätti katsoa lautakuntien lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta ja päätti samalla, ettei kaupungin hallinnossa olevia mainostiloja asianomaisia sopimuksia uudistettaessa enää luovuteta al-

1. Kaupunginvaltuusto

koholimainontaa varten (14.11. 697 §).

Kiinteistölautakunnan hoidossa oleva maa- ja metsätalous

Puiden rauhoittamista koskevista lausunnoissaan Uudenmaan lääninhallitukselle kaupunginhallitus päätti puoltaa tilalla T 22° K 6 RN:o 1⁷⁴² Kulosaaren yksinäistaloa sijaitsevien kahden koivun määräämistä luonnonsuojelulain nojalla rauhoitetuksi luonnonmuistomeriksi sekä esitti, että Laajasalon kylässä, Katajistonimisellä tilalla RN:o 1¹³⁴ sijaitseva kookas, rauhoitettavaksi ehdotettu mänty on katsottava asemakaavalisilla toimenpiteillä riittävästi suojatuksi, joten sen julistaminen luonnon suojelulain nojalla rauhoitetuksi ei ole tarpeen eikä suotavaakaan sekä, ettei kaupungilla ole syytä ottaa velvoitteita puun hoitoon nähdessä. Samalla hyväksymässään toivomusponnessa valtuusto edellytti, että kaupunginhallitus ryhtyy toimenpiteisiin ko. männyn suojaamiseksi asemakaavamääräyksiin entistä tehokkaammalla tavalla, kuitenkin niin, ettei männyn hoitamisesta sen sijaitessa yksityisen omistamalla maalla aiheudu kuluja kaupungille (6.6. 394 §, 16.5. 343 §).

Maanmittaustoimitukset

Eräiden taksojen uusiminen. Valtuusto päätti hyväksyä uuden tontinmittaustaksan sekä taksan, jonka mukaan Helsingin kaupungille kannetaan maksu kiinteistöviraston kaupunkimittaustalouden suorittamista tehtävistä (5.9. 507 §, 17.10. 630 §, kunn.as.kok. s. 280, s. 277, v:n 1966 kert. s. 66).

Asuntorakennustoiminta

Asuntotuotanto-ohjelma v:ksi 1974–1978. Valtuusto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin v:ksi 1974–1978 laaditun asuntotuotanto-ohjelman rakentamishjelma-toimikunnan 12.11. päivätyn mietinnön mukaisena ja kehotti kaupunginhallitusta varaamaan ao. vuosien talousarvioehdotuksiinsa tarvittavat määrärahat ohjelman toteuttamisesta johtuvista, kaupungin suoritettaviksi tulevista tehtävistä aiheutuvia kustannuksia varten (12.12. 777 §, khn mtö n:o 22).

Aloitteen tiiviisti rakennetun pientaloalueen aikaansaamisesta Helsinkiin tekivät vt Pettinen ja 20 muuta valtuutettua. Kaupunkisuunnittelulautakunta totesi, ettei asuntokanta vastaa väestön toiveita, koska valtaosa asunnontarvitsijoista pitää toiveasuntonaan pienasuntoa. On kuitenkin otettava huomioon pääkaupungin asema metropolialueella, jossa on tarkoituksenmukaisempaa toteuttaa tiiviimpää asutusta. Yleiskaavaehdo-

tuksessa 1970 esitetään, että melkoinen määrä asuntorakentamista esikaupunkialueella toteutettaisiin alue-
tehokkuudella 0.3, joka vastaa suurin piirtein nykyisen kerrostaloasutuksen aluetehokkuutta. Sama aluetehokkuus voitaisiin ainakin osittain toteuttaa tiiviinä pientalorakentamisena. Lautakunta ilmoitti kehottaneensa kaupunkisuunnitteluvirastoa osayleiskaava- ja asemakaavaehdotuksissaan osoittamaan entistä suuremman määrän tiiviitä pientalokortteleita aluetehokkuudella n. 0.3 rakennettavilta asuntoalueilta.

Kiinteistölautakunta totesi, että uusia omakotialueita suunniteltaessa olisi pyrittävä ryhmärakentamiseen, jolloin voidaan saavuttaa sarjatuotannon edut ja yhtenäisempi asuntoalue. Lautakunta piti erityisesti Sarvaston aluetta tarkoitukseen sopivana.

Kaupunginhallitus mainitsi valtuuston päättäneen 13.12.1972 hyväksyessään v:n 1973–1977 asuntotuotanto-ohjelman mm., että kaupunki pyrkii luomaan edellytykset pientaloasuntojen rakentamiselle siten, että niiden osuus olisi vähintään n. 10 % ohjelmakaudella tuotettavista asunnoista, huolehtimalla erityisesti siitä, että ohjelmassa esitetty pientalojen suurrakentaminen Kannelmäessä, Lassilassa, Länsi-Vesalassa ja Sarvaston alueella toteutuu ohjelman mukaisesti.

Valtuusto katsoi em. lautakuntien ja kaupunginhallituksen lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (21.2. 131 §).

Taloja ja huoneistoja koskevat asiat

Määrärahojen käyttötarkoituksen muuttaminen. Valtuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään kertomusvuoden talousarvion Kallion paloaseman muutos- ja lisärakennustyötä varten varatusta siirtomäärärahasta 3 000 000 mk ja Kontulan vanhus-
tenhuollon keskuksen rakentamista varten varatusta siirtomäärärahasta 2 000 000 mk siten, että
— Finlandia-talon lisärakennuksen rakentamiseen saadaan käyttää 2 000 000 mk,
— Pasilan maaliikennekeskuksen B-rakennuksen rakentamiseen 1 000 000 mk,
— rakennusviraston läntisen työtukikohdan rakentamiseen 1 000 000 mk,
— Herttoniemen virastotalon viimeistely- ja pihatöiden suorittamiseen 580 000 mk ja
— talossa Nielsinkatu 6 suoritettavien muutostöiden loppuun suorittamiseen 420 000 mk (2.5. 330 §).

Ns. Marinadin talon säilyttäminen. Vt Tuomioja ja 41 muuta valtuutettua esittivät aloitteessaan, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin, jotta voitaisiin estää Kampin kaup.osassa, Eerikin- ja Annankadun kulmassa (4.

kaup.osa, kortt. 68, tontti 5) sijaitsevan uusrenesanssityylisen rakennuksen purkaminen sekä mahdollistaa vähintäänkin rakennuksen julkisivujen ja porrashuoneiden säilyttäminen nykyisessä asussaan.

Kaupunkisuunnittelulautakunta katsoi, että po. tontille laaditun asemakaavan muutosehdotuksen hyväksyminen ja vahvistaminen estää sanotun talon purkamisen sekä tekee mahdolliseksi aloitteessa esitetyn rakennuksen säilyttämisen.

Kaupunginhallitus totesi, että valtuusto päätti 7.2. hyväksyä po. tontin asemakaavan muutoksen asemakaavaosaston piirustuksen n:o 6820 mukaisena.

Valtuusto katsoi edellä olevat lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (21.2. 132 §, s. 92).

Vanhan rakennuksen säilyttämisestä Sörnäisten rantatie 9:ssä tekivät aloitteet vt Pettinen ym. Kaupunkisuunnitteluvirasto totesi lausunnossaan, että rakennuksen säilyttämiskysymys on tutkittava asemakaavoituksen yhteydessä, niin että rakennuksen tarkoituksenmukainen käyttö osoitettaisiin uudessa asemakaavassa esim. luomalla nykyisen rakennuksen säilyttämiselle taloudelliset mahdollisuudet. Rakennuksen suojeleeseen kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelusta annetun lain menetelmin ei lautakunnan mielestä siinä vaiheessa ollut syytä.

Valtuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (2.5. 337 §; 3.10. 610 §).

Kaupunkisuunnittelu

Viranhaltijat. Kaupunkisuunnitteluviraston teknillistä korkeakoulututkintoa vaativat osasto- ja toimistopäällikkötasoa edustavien virkasuhteessa sopimuspalkalla olevien viranhaltijoiden kuukausipalkat tarkistettiin 1.4. lukien seuraaviksi: os.pääll:t Olavi Terho ja Heikki Salmivaara 4 565 mk sekä toim.pääll:t Antti Koivu ja Pirkko Vitikainen 4 000 mk sekä Esko Korhonen 3 750 mk (7.3. 179 §).

Yleiskaava-arkkitehdin virkaa (31. pl.) 15.1.—30.6. viransijaisena hoitaneelle arkk. Juha Vikkulalle saatiin maksaa 4 000 mk:n kuukausipalkka (4.4. 255 §).

Kaupungin kuntasuunnittelun lähtökohdat vuosina 1974 ja 1975 päätettiin seuraaviksi:

- 1) vuosina 1974 ja 1975 laadittavat kaupungin toiminnan, talouden ja maankäytön suunnitelmat perustuvat väkilukusuunnitteeseen 550 000 asukasta v:n 1985 lopussa
- 2) edellä mainittuun päämäärään pyritään jatkamalla

erityisesti joukkokuljetusliikenteeseen tukeutuvaa ja muutoinkin mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti sijoituvaa sekä rakenteeltaan harkittua asuntotuotantoa

3) edelleen pyritään voimakkaasti jarruttamaan kanta-kaupungin asukasmäärän vähenemistä ja tasapainottamaan työpaikkaomavaraisuutta edistämällä asuntorakennustoimintaa, rajoittamalla asuntojen poistumaa ja työpaikkakerrosalan rakentamista kantakaupungissa sekä suuntaamalla uudet työpaikat pääasiallisesti aluekeskuksiin.

4) eri suunnitelmissa pyritään yhtenäiseen palvelutason sekä peruspalvelujen kiireelliseen toteuttamiseen, erityisesti esikaupunkialueilla (28.11. 730 §).

Aloite kaupunkisuunnittelulautakunnan velvoittamisesta noudattamaan valtuutettujen enemmistön ilmaisia kannanottoja. Vt Hakalehto kiinnitti aloitteessaan huomiota kaupunkisuunnittelulautakunnan piittaamattomaan suhtautumiseen valtuuston jäsenten enemmistön aloitteiden muodossa ilmaisemiin kannanottoihin mainiten esimerkkeinä aloitteet ns. Josafatin puiston aikaansaamiseksi, aloitteen kortt. 358 halkaisevaa Hämeentien oikaisuanomusta vastaan sekä aloitteen Helsinginkadun jalkakäytävien kaventamista vastaan. Aloitteen tekijä esitti toistuvasti käyvän ilmi, että asukkaiden viihtyvyyden kannalta ratkaisevat tärkeistä kysymyksistä päätettäessä ohjenuorana ovat suurliike-elämän edut asukkaiden tarpeiden kustannuksella.

Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi lausunnossaan, etteivät valtuutettujen aloitteiden muodossa ilmaisemat kannanotot ole valtuuston päätöksiin verrattavia, joten ne eivät myöskään sellaisinaan sido valtuuston alaisten viranomaisten ja virkamiesten toimintaa. Mutta vaikka lautakunta tehtäviään hoitaessaan päätyisikin kannattamaan ratkaisuja, jotka joutuvat kenties ristiriitaan valtuustossa useinkin myöhemmin tehtyjen aloitteiden kanssa, on kuitenkin huomattava, että asiaa lopullisesti ratkaistaessa otetaan valtuuston tekemät päätökset huomioon ja pääsääntöisesti kaikki asemakaavaa koskevat asiat tulevat valtuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallitus selvitti aloitteessa mainittujen kolmen aloitteen sekä niihin liittyvien asioiden käsittelyjärjestystä. Kaupunkisuunnittelulautakunta oli siihen mennessä käsitellyt yhden näistä aloitteista.

Valtuusto päätti katsoa lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (6.6. 427 §, 14.11. 718 §).

Asemakaavoja koskevat asiat. Valtuusto päätti hyväksyä seuraavat asemakaavat:

— 17. kaup.osan kortt:n n:o 17051—17053 kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston piirustuksen

1. Kaupunginvaltuusto

piirustuksen n:o 6777 mukaisena (7.2. 93 §)

– 29. kaup.osan kortt:n n:o 29164–29169 piirustuksen n:o 6963 mukaisena (20.6. 448 §)

– 33. kaup.osan kortt:n n:o 33179 piirustuksen n:o 6958 mukaisena (20.6. 449 §)

– 33. kaup.osan kortt:n n:o 33156–33163, piirustus n:o 7007 (14.11. 684 §)

– 40. kaup.osan kortt:n n:o 40100–40111, piirustus n:o 6983 (20.6. 452 §)

– 47. kaup.osan kortt:n n:o 47100–47121 ja 47123–47126, piirustus n:o 6746 (21.3. 216 §)

– 49. kaup.osan kortt:n n:o 49001, kortt:n n:o 49002 osan ja kortt:n n:o 49003–49010 piirustuksen n:o 6858 mukaisena (6.6. 404 §)

– 54. kaup.osan kortt:n n:o 54037–54043, piirustus n:o 7050 (14.11. 708 §).

Päätökset alistettiin sisäasiainministeriön vahvistettavaksi.

Hyväksyessään ns. Länsi-Vesalan pientaloalueen (kortt:t n:o 47100–47121 ja 47123–47126) asemakaavan valtuusto kehotti toivomusponnessaan kaupunginhallitusta tuomaan Puotinharju-Vesalan metroradan lopullisen linjauksen valtuuston käsiteltäväksi kertomusvuoden kevään aikana, jotta Puotinharjun ja Vesalan välisen alueen maankäytön suunnittelua voidaan viivytyksettä jatkaa.

Toisessa toivomusponnessaan valtuusto edellytti, että kaava-alueen kortt:n 47108 tonteille palvelu- ja virkistystarkoituksiin varattu 360 m²:n lisärakennusoikeus käytetään lasten päiväkotitoimintaan ja korttelin rakennussuunnittelun yhteydessä selvitetään mahdollisuus suuremman päiväkodin rakentamiseen sekä että Vesalan itäosassa olevia kaupungin vuokrataloja varten kaavoitetaan välittömästi uusi lasten päiväkotitontti poikkeusluvalla kaavoittamattomalta alueelta (21.3. 216 §).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kertomusvuonna myös joukon asemakaavan muuttamista koskevia asioita. Päätökset alistettiin sisäasiainministeriölle. (Kunn.as. kok. -73 s. 366 - 370, -74 s. 480-483).

Asemakaavan muutoksia hyväksyessään valtuusto samassa yhteydessä hyväksyi useita toivomusponssia:

-- Taka-Töölän kortt:n n:o 523 asemakaavamuutoksen yhteydessä valtuusto kehotti kaupunkisuunnittelulautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin sellaisten korttelipihojen toteuttamiseksi, joissa otetaan huomioon sekä lasten että aikuisten tarve saada vapaa-ajan käyttöön oikea ympäristö ilman häiritseviä autopaikkoja sekä kaupunginhallitusta kiirehtimään rakennusjärjestyksen muuttamista ja kantakaupungin asemakaavamuutosten laatimista niin, että asuntojen muuttaminen konttoreiksi nopeasti ja tehokkaasti estetään (24.1. 51 §);

– Ruskeasuon kortt:n n:o 732 sekä puistoaluetta koskevan asemakaavan muutoksen yhteydessä valtuusto kehotti kaupunginhallitusta toimimaan siten, että valtuuston hyväksyttäväksi saatetaan viipymättä koko keskuspuiston käsittävä ja sen maankäyttöä sitova osayleiskaava (24.1. 53 §);

– Pitäjänmäen eräitä kortteleita, Reimarlän ryhmäpuutarha-aluetta, puisto-, katu- ja rautatiealueita, Vihdintien osaa ja Konalan puistoalueen osaa koskevan asemakaavan muutoksen yhteydessä valtuusto kehotti kaupunginhallitusta ottamaan huomioon terveyslautakunnan valvontaosaston esittämät näkökohdat liikennejärjestelyistä sekä pihakannen alle sijoitettavien autosuojien poistoilman johtamisesta sekä ryhtymään sellaisiin toimenpiteisiin, että Konalan kesäsiirtolasta hädetyille ruokakunnille osoitetaan pikaisesti kaupungin toimesta asunto (18.4. 277 §).

Valtuusto päätti, muuttaen v. 1972 tekemäänsä päätöstä, hyväksyä 14. kaup.osan kortt:n n:o 522 asemakaavan muutoksen 25.1. muutetun piirustuksen mukaisena, jossa oli otettu huomioon sisäasiainministeriön melumääräyksiä koskeva huomautus (21.3. 209 §).

Esityksen 2. kaup.osan kortt:n n:o 37 tontin n:o 17 asemakaavan muuttamisesta sellaiseksi, että rakennusoikeuteen laskettavana myymälätilana saataisiin käyttää maanpinnan alapuolella tasossa -2.80 olevia tiloja, valtuusto päätti hylätä ja edellytti, että ryhdytään tähänastista tehokkaammin valvomaan, että liikeyritykset noudattavat vahvistettuja asemakaavoja.

Toivomusponnessaan valtuusto edellytti, että kaupunginhallitus selvittää kiireellisesti maanalaisten kerrosten rakentamisperiaatteet uudisrakentamisen yhteydessä ja ryhtyy toimenpiteisiin yhdenmukaisten sääntöjen laatimiseksi maanalaisten kerrosten rakentamisen rajoittamiseksi (14.11. 680 §).

Itäisen aluekeskuksen suunnittelutilanteesta ja rakentamisajoituksesta halusivat aloitteessaan selvityksen vt Pettinen ym. Kaupunkisuunnittelulautakunnan mukaan oli suunnittelun A-jakso, jossa laaditaan kaavarunkovaihtoehdot ja määritellään aloituskortteleiden sijainti, päättymässä ja vuoden kestävä B-jakso, jossa tehdään lopullinen kaavarunko, alkamassa. Asuntotuotannon toteuttaminen ajoittuisi lautakunnan 9.11. 1972 hyväksymän suunnitelman mukaan v:ksi 1974–1977 ja liike- ja toimistotalojen rakentaminen yleiskaavan 1970 mukaan v:ksi 1973–1975.

Kaupunginhallitus ilmoitti rakentamishjelmatoimikunnan valinneen Itäkeskuksen projektijohtajaksi arkit. Hubert Federolfin.

Valtuusto katsoi lautakunnan lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta sekä kehotti toivomus-

ponnessaan kaupunginhallitusta toimimaan työpaikkojen nykyistä tasapuolisemman ja tarkoituksenmukaisemman sijoittelun toteuttamiseksi kanta- ja esikaupunkialueiden kesken siten, että Kantakaupunkiin suunnitellun liike- ja toimistokerroksalan toteuttamisaikataulua hidastaen suunnataan lähivuosien toimisto- ja liikekerroksalan rakentaminen niin laajasti kuin mahdollista itäkeskukseen ja Malmin aluekeskukseen.

Toisessa toivomusponnessaan valtuusto kehotti kaupunginhallitusta toimimaan siten, että Myllypuron ja Puotinharjun välissä olevaa urheilupuistoaluetta ei pienennetä (21.3. 196 §).

Rakennuskiellot. Kaupunginvaltuusto päätti pyytää sisäasiainministeriötä jatkamaan seuraavien alueiden rakennuskielloja:

— 10., 11. ja 12. kaup.osa, lukuun ottamatta kortt. n:o 358, 31.10.1975 saakka asemakaavaosaston piirustuksen n:o 7033/2.8.1973 mukaan niiltä osin, joille ei ole 11.10.1961 jälkeen vahvistettu asemakaavan muutosta sekä 12. kaup.osan kortt:n n:o 358 31.10.1975 saakka (3.10. 565 §)

— 31. kaup.osan kortt:t n:o 31132 ja 31135 sekä kortt:n n:o 31112, 31131, 31134, 31136 ja 31138 osat 31.12.1975 saakka piirustuksen n:o 7074 mukaisesti (28.11. 739 §)

— 38. kaup.osan kortt:t n:o 38051—38067, 38076—38078, 38084—38091, 38094, 38100—38105, —38139; 38153—38155 ja 38170 sekä 39. kaup.osan kortt:t n:o 39103—39110, 39113—39117 ja 39120—39132 piirustuksen n:o 6967 mukaisesti 12.3.1975 saakka (7.3. 174 §); ministeriön päätös asiasta merkittiin tiedoksi (6.6. 392 §)

— 46. kaup.osan kortt:t n:o 46119, 46122, 46140—46158 ja 46160 sekä puisto- ja katualueet piirustuksen n:o 6912 mukaisesti 10.12.1975 saakka (17.10. 624 §)

— 47. kaup.osan kortt:t n:o 47200, kortt:n n:o 47201 osa, kortt:t n:o 47202, 47206 ja 47225 sekä niihin liittyvät katu-, puisto- ja liikennealueet 28.2.1975 saakka piirustuksen n:o 6965 mukaisesti. Sisäministeriön asiaa koskeva päätös merkittiin tiedoksi (4.4. 247 §, 20.6. 444 §).

45. kaup.osan Vartioharju-nimisen osa-alueen eräiden kortteleiden rakennuskiellojan pidennystä 16.10. 1974 saakka koskeva sisäasiainministeriön päätös merkittiin tiedoksi (21.3. 199 §).

Pysäköintimaksun korottaminen kantakaupungin keskeisimmillä alueilla. Valtuusto päätti vahvistaa omasta puolestaan yleisillä pysäköintipaikoilla perittävän pysäköintimaksun liikennesuunnitteluosaston piirustuksessa n:o 671/A/4.1.1972 esitetyllä I vyöhykkeellä 2 mk:si/t, II vyöhykkeellä 1 mk:si/t ja III vyöhykkeellä 40 p:ksi/t.

Esittämässään toivomusponnessa valtuusto edellytti, että yleiskaavan -72 valtuustokäsittelyn yhteydessä tuodaan valtuuston päätettäväksi kantakaupungissa sallittavien pysäköintipaikkojen kokonaismäärä (2.5. 321 §).

Liikennejärjestelyt. Valtuusto päätti oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1970 talousarvion Koskelantieltä rautatien ylitse Metsämäentielle ja Valtionrautatien alueelle johtavien töiden järjestelyyn merkitystä käyttämättä jääneestä 2 469 299 mk:n suuruisesta määrärahasta 350 000 mk Helsinginkadun liikennejärjestelyjen vaatimiin raidesiirtoihin (24.1. 63 §).

Hanasaaren liikenneyhteyksiä koskevana lausuntonaan valtuusto päätti ilmoittaa tie- ja vesirakennushallitukselle, että ko. liikenneyhteydet toteutettaisiin periaatteessa kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston piirustuksen n:o 336/B/2.8.1973 mukaisesti. Verrattuna kaupunginhallituksen 8.5.1972 tehdyn päätöksen perustana oleviin piirustuksiin n:o 336/A/ 6.4.1972, oli uusissa piirustuksissa tarkistettu seuraavat asiat:

— Länsiväylälle rakennetaan kolmas kaista Otaniemen liittymän ja Hanasaaren välille,

— Länsiväylältä sallitaan ainakin linja-autojen ajo Hanasaarentielle Hanasaaren nykyisen liittymän kohdalla ja

— Katajaharjun liittymän pohjoisramppi säilytetään (19.12. 809 §, v:n 1972 kert. s. 291).

Kiinteistön Mäkelänkatu 86—96 piha-alueen järjestelyä koskevassa aloitteessaan esittivät vt Peltola ym., että kertomusvuoden talousarviossa pysäköintialueen rakentamiseen ko. tontille varattu 50 000 mk:n suurinen määräraha voitaisiin käyttää pihan kunnostamiseen leikkiä ja oleskelua varten sopivaksi.

Kaupunginhallitus ilmoitti lastenpäivähoitolautakunnan esittäneen, että pysäköintialuetta suunniteltaessa otettaisiin huomioon sen vaikutus Käärmetalossa sijaitsevan lasten päiväkodin ulkoiluolosuhteisiin ja laadittaisiin samalla Käärmetalon piha-alueen kokonaissuunnitelma.

Kiinteistölautakunta mainitsi esittäneensä, että po. määrärahan käyttötarkoitusta muutettaisiin siten, että lautakunta oikeutettaisiin käyttämään se talon piha-alueen uudelleen järjestelyyn, josta tehtäisiin kokonaissuunnitelma yhdessä lasten päivähoitotoimiston ja kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston kanssa.

Valtuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta ja päätti samassa kokouksessa oikeuttaa kiinteistölautakunnan käyttämään po. määrära-

1. Kaupunginvaltuusto

han sanotun talon piha-alueen uudelleen järjestelyyn (16.5. 375 §, 12.12. 792, 794 §).

Autopaikoituskysymystä koskevassa aloitteessaan tiedustelivat vt Pettinen ym.

— millaisia suunnitelmia kaupungilla on järjestää Helsingin sisään tuloteiden varten autoparkkeerausalueita ja -parkkeeraustaloja kaupungin keskusta-alueille suuntautuvan autoliikenteen vähentämiseksi ja

— milloin pääradan varten rakennettavaksi suunniteltu pääväylä voidaan rakentaa ja miltä tällä hetkellä näyttävät Töölönlahden alle suunniteltujen paikoitus- ja palvelutilojen toteuttamismahdollisuudet.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan mielestä ei uusia pysäköintialueita tai -rakennuksia ollut sillä hetkellä tarkoituksenmukaista rakentaa tuloteiden varsille, vaan tehostaa entisten käyttöä lisäämällä opetusta. Alueiden käyttö edellyttää hyviä joukkokuljetusliikenteen jatkoyhteyksiä keskustaan.

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistuneen Helsingin niemen pysäköintitutkimuksen mukaan autopaikkamäärä olisi Niemellä v. 1985 n. 34 000—43 000. Henkilöauton käyttöä Niemelle suuntautuvilla matkoilla tulitaisiin rajoittamaan voimakkaasti ja varsinkin pitkäaikaista pysäköintiä edellyttävä työmatkaliikenne on tarkoitus lähes kokonaan siirtää joukkokuljetusliikennevälineillä tapahtuvaksi

Vapaudenkadun rakentamisajankohdasta ei lautakunta voinut sanoa mitään varmaa, eikä Töölönlahden alustan käyttöönotto tuntunut sillä hetkellä tarkoituksenmukaiselta. Yleiskaavaehdotuksen 1970 keskeinen pyrkimys oli keskustatyöpaikkojen johtaminen Pasilan uuteen keskukseen sekä aluekeskuksiin Malmille ja Puotinharjuun.

Metrotoimikunta esitti, että suunnitelmien mukaan »Raideliikenteen perusverkossa 1971» metron pysäköintijärjestelmä käsittäisi kokonaisuudessaan n. 10 000 pysäköintipaikkaa ja selvitti tarkemmin metron liittyviä pysäköintialuesuunnitelmia.

Kaupunginhallitus selvitti vuoropysäköintijärjestelmää, joka kokeilumielessä voitaneen aloittaa talvella 1973—1974.

Valtuusto päätti katsoa edellä esitetyt lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (4.4. 260 §).

Kadunnimikilpien ym. opasteiden parantamisesta teki-vät aloitteen vt Palmroth ym. ja esittivät, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin katukilpien suurentamiseksi ja selventämiseksi nimenomaan nopealiikenteisillä kaduilla sekä harkitsemaan myös muiden opasteiden tarkoituksenmukaista ha-

vainnollistamista, unohtamatta liioin talonumeroiden näkyvyyden ja selvyyden lisäämiseen tähtääviä toimenpiteitä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta mainitsi, että Kaupunkiliiton suosittelemissa uusissa kilvissä tekstimalli ja kirjainkoko tekevät näkyvyyden ajoneuvostakin paremmaksi kuin käytössä olevissa kilvissä, vaikka kirjainten korkeus ei juuri ole suurentunut. Kadunnimikilpien uusiminen on kuitenkin kustannuksiltaan niin huomattava, että ensin olisi kokeiltava käytännössä Kaupunkiliiton suosittelemaa mallia ja ehkä muitakin malleja.

Yleisten töiden lautakunta suosittelee myös uusien kadunnimikilpien kokeilua yhtenäisellä esikaupunkialueella siten, että osa kilvistä olisi heijastavapohjaisia.

Kaupunginhallitus mainitsi kehottaneensa 2.4. yleisten töiden lautakuntaa yhteistoiminnassa kaupunkisuunnittelulautakunnan kanssa kokeilutarkoituksessa sijoittamaan jollekin sopivan kokoiselle yhtenäiselle alueelle Kaupunkiliiton yleisohjeiden mukaiset kadunnimikilvet, joista osa on varustettu heijastavalla pohjalla.

Valtuusto päätti katsoa lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta ja edellytti toivomusponnessaan, että kadunnimikilpien uudistamisen yhteydessä ryhdytään vaiheittain asentamaan myös julkisia rakennuksia ja nähtävyyksiä osoittavia kilpiä (2.5. 332 §).

Martinlaakson rata. Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa kaupunginhallitukselle Pohjois-Haagan aseman luonnospirustusten hyväksymistä koskevan asian (28.11. 735 §).

Oik.tiet.lis. Kerppo Kankaanranta ym. valittivat Uudenmaan lääninhallitukselle siitä, että valtuusto sisällytti hyväksymäänsä v:n 1972 talousarvioon määrärahan Martinlaakson radan rakentamista varten. Lääninhallitus hylkäsi 19.6.1972 antamassaan päätöksessä valituksen. Kankaanranta ym. valittivat korkeimmalle hallinto-oikeudelle lääninhallituksen päätöksestä. Korkein hallinto-oikeus katsoi 15.11.1972 antamassaan päätöksessä, ettei ole syytä muuttaa lääninhallituksen valituksenalaista päätöstä (7.2. 90 §, v:n 1972 kert. s. 93).

Metrotoimikunta

Metroasemat. Valtuusto päätti hyväksyä Hakaniemen metroaseman luonnossuunnitelman (piir. n:o HAM/A-100) ensimmäisen rakennusvaiheen osalta sekä Sörnäisten metroaseman luonnossuunnitelman (piir. n:o 4600). Valtuusto päätti samalla, että Hakaniemen metroasema ensimmäisen rakennusvaiheen osalta ja Sör-

näisten metroasema rakennetaan nykyisiä A-luokan vaatimuksia vastaaviksi yleisiksi väestönsuojiksi. Lisäksi valtuusto oikeutti kaupunginhallituksen tekemään hyväksytyyn luonnossuunnitelmaan tarpeellisia tarkistuksia mahdollisten kiinteistöliittymien osalta. Toivomusponnessaan valtuusto edellytti, että Sörnäisten metroaseman rakentaminen tapahtuu tekemättä muutoksia kortteliin n:o 358 (6.6. 390, 391 §).

Metrolinjan jatkaminen Vesalaan. Valtuusto päätti, että metrolinjaa Kamppi-Puotinharju jatketaan osuudella Puotinharju-Vesala siten, että radan linjaus noudattaa ohjeellisesti metrotoimiston piirustuksesta V4-201 ilmenevää linjausta, ja että maankäytön suunnittelua ja tehostamista jatketaan tähän linjaukseen tukeutuen (20.6. 442 §).

Metroliikenteen hoitamista koskevan kysymyksen selvittämisestä tekivät aloitteen vt Melin ym. ja ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin kiireellisesti selvittämään millainen osakeyhtiö tai muu liiketaloudellisia periaatteita soveltava itsenäinen yritys olisi perustettava hoitamaan alkavaa metroliikennettä ja että metroliikenteen hoitokysymys tuodaan tämän selvityksen valmistuttua valtuuston ratkaistavaksi sekä ennen tätä pidättäydytään päättämästä tästä asiasta. Metrotoimikunnan ja -toimiston edustajien pitäisi osallistua selvitystyöhön. Aloitteen tekijöiden mielestä metron käyttöorganisaatiosta olisi luotava uuden aikainen taloudellisuuteen pyrkivä hallinnollinen yksikkö eikä sitä olisi liitettävä liikennelaitokseen, jota rasittavat vanhat, jo oston yhteydessä siirtyneet velvoitteet. Liikennelaitoksen henkilökunnan käyttäminen metroliikenteen piirissä ilman täydellistä uudelleen koulutusta olisi vaikeaa. Työmarkkinoilla tapahtuvien selkkauksien yhteydessä olisi parempi, jos metro ja liikennelaitos olisivat eri organisaatiota.

Liikennelaitoksen lautakunta totesi, että johtosääntönsä mukaan liikennelaitoksen tuli mahdollisimman taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti toimien suunnitella, hoitaa ja kehittää kaupungin toimesta ylläpidettävää joukkokuljetustoimintaa kaupungin alueella ja tämän perusteella olisi myös metron hoidon katsottava kuuluvan liikennelaitoksen tehtäviin. Lautakunta katsoi, että suurimpana syynä liikennelaitoksen kannattamattomuuteen voidaan pitää tariffin heikkoa tuottoa ja mikäli metro toimii Helsingin yhteisen tariffin lipputulojen varassa, ei metroliikenne voi olla itsensä kannattavaa. Lautakunta perusteli edelleen metron hoidon siirtämistä liikennelaitokselle henkilökunnan koulutuksen, lainojen saannin ja yhteisliikenteen järjestämisen kannalta.

Metrotoimikunta totesi, että metroliikenne ja sähköistetty rautatieliikenne muodostavat sen raideliikenteen perusverkkokokonaisuuden, jota täydentävät linja-au-

to ja raitiotieliikenne. Tämän liikenteen hoidon ja organisaation tarkastelun olisi ulotettava koskemaan koko Helsingin seutu ja olisi tarkoituksenmukaisinta tutkia pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnan puolesta. Koska ensimmäinen metro-osuus sijaitsee yksinomaan Helsingin alueella, olisi kysymys metron käytöstä selvitettävä kaupungin oman organisaation puitteissa. Toimikunta esitti, että selvitystehtävä annettaisiin kaupunginhallituksen 5.3. asettamalle komitealle, joka tutkii kaupungin hallinto-organisaatiota koko laajuudessaan.

Kaupunginhallitus ilmoitti liikennelautakunnan esityksestä 20.8. päättäneensä, että rakenteilla olevan metro-osuuden Kamppi - Puotinharju käyttö ja hoito siirtyvät rakennustöiden valmistuttua liikennelaitoksen tehtäväksi.

Valtuusto päätti katsoa edellä mainittujen lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (3.10. 559 §).

Aloite selvityksen antamisesta valtuustolle eräistä metron rakentamiseen ja metroverkon kehittämissuunnitelmiin liittyvistä kysymyksistä. Vt. Korvenheimon ym. aloitteen johdosta metrotoimikunta antoi selvityksen

- metron suunnittelu- ja rakentamistilanteesta,
- metrotyön siihen asti vaatimista vuosittaisista menoista,
- metrolinjan Kamppi - Puotinharju vielä vaatimasta vuosittaisesta rahoitustarpeesta ja
- metroverkon kehittämissuunnitelmista.

Kaupunginhallitus ilmoitti, että raideliikenteen perusverkon seudullinen selvitystyö, jota valmisteltiin Helsingin, Espoon ja Vantaan kanssa sekä ao. valtion viranomaisten kanssa, oli kertomusvuoden keväällä sattuneen teknisen henkilökunnan lakon johdosta viivästynyt siten, että selvitys valmistuu syksyllä 1973.

Valtuusto katsoi metrotoimikunnan ja kaupunginhallituksen lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (24.1. 75 §, 19.9. 545 §).

Keskustan metroasemien suunnittelussa noudatettavia pääperiaatteita koskevan kysymyksen saattamisesta valtuuston käsiteltäväksi tekivät aloitteen vt Tuomioja ja 33 muuta valtuutettua 20.9.1972. He kiinnittivät huomiota metrotoimikunnan ja kaupunkisuunnittelu-lautakunnan metroasemien suunnittelua koskeviin erimielisyyksiin ja esittivät, että valtuuston tulisi siinä vaiheessa saada lausua käsityksensä eräistä Kaivokadun ja Kluuvin metroaseman suunnitteluun liittyvistä kysymyksistä.

1. Kaupunginvaltuusto

Metrotoimikunta katsoi, että esiluonnossuunnitelmat asemaratkaisujen osalta olivat johdonmukaisesti seuranneet valtuuston 1969 tekemän metropäätöksen yhteydessä hyväksytyyn piirustuksen K2 samoin kuin samassa yhteydessä valtuustolle esitettyjen asemasuunnitelmien ja koko metrojärjestelmän yleissuunnitteluohjeiden mukaista linjaa.

Kaivokadun aseman suunnittelun vaihtoehtojen vertailua ja valintaa varten olivat sekä kaupunkisuunnittelulautakunta että metrotoimikunta asettaneet tilapäiset jaostot, jotka olivat antaneet yhteisen suosituksen Kaivokadun metroaseman jatkosuunnittelun periaatteista. Kaupunkisuunnittelulautakunta oli hyväksynyt suosituksen.

Valtuusto päätti katsoa metrotoimikunnan lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta ja edellytti, että kaupunginhallitus saattaa kysymyksen keskustan metroasemien suunnittelussa noudatettavista pääperiaatteista valtuuston ratkaistavaksi joko erikseen ennen lopullisten luonnospiirustusten esittämistä valtuustolle tai, mikäli nämä esitetään jo ensi syksynä, siten, että Kaivokadun metroaseman suunnittelua jatketaan rinnan ainakin sekä H3A että S5 vaihtoehtojen pohjalta

niin, että kaupunginhallituksen esityksen käsittelyn yhteydessä valtuustolle esitetään myös toinen vaihtoehto (6.6. 419 §).

Vt Tuomioja ja kahdeksan muuta valtuutettua tekivät aloitteen Sörnäisten metroaseman suunnittelun pääperiaatteiden esittämiseksi valtuuston ratkaistaviksi. Metrotoimikunta ei katsonut kaventaneensa missään suunnitteluvaiheessa valtuuston päätösvaltaa, koska aseman suunnitelmat olivat johdonmukaisesti seuranneet metron rakentamispäätöksen (1969) yhteydessä hyväksyttyä linjaa. Koska aseman luonnospiirustukset olivat olleet jo v:n 1972 keväällä kaupunginhallituksen ja eräiden lautakuntien käsittelyssä ja kun niitä sittemmin oli täydennetty ja tarkistettu, metrotoimikunta katsoi aloitteen tultua toimikunnan tietoon tarkoituksenmukaisimmaksi menettelyksi saattaa suunnitelma valtuuston käsittelyyn normaalissa järjestyksessä. Esittämällä po. pääperiaatteen irrallisena, olisi kenties voitu voittoa aikaa joitakin viikkoja, muuttaa aloitteen tarkoitaman mahdollisen turhan suunnittelutyön välttäminen tai muiden etujen voittaminen olisi jäänyt saavuttamatta. Valtuusto katsoi toimikunnan lausunnon riittäväksi, selvitykseksi aloitteen johdosta (4.4. 264 §, 6.6. 420 §).

8. Satamaoloja koskevat asiat

Viranhaltijat. Satamalaitoksen kassa- ja tiliosaston kassanhoitajan virka (12. pl.) muutettiin toimistonhoitajan viraksi (13. pl.) 1.11.1973 lukien (3.10. 598 §).

Satamaliikenneosastoon perustettiin 1.1.1974 lukien kolme satamajärjestäjän virkaa (13. pl.) (2.5. 324 §).

Satamalaitoksen teknillistä korkeakoulututkintoa vaativat osastopäällikkötaisoa edustavien virkasuhteessa sopimuspalkalla olevien viranhaltijoiden kuukausipalkat tarkistettiin 1.4. lukien seuraaviksi: Veli Rahikainen 4 565 mk ja Veikko Heinonen 4 370 mk (7.3. 179 §).

Satamarakennusosaston suunnittelupäällikön virkaan (32. pl.) valitulle dipl.ins. Eljas Muuriselle maksettavan sopimuspalkan suuruudeksi vahvistettiin 3 850 mk/kk ja työpäällikön virkaan (32. pl.) valitun dipl.ins. Juha Komsille maksettavan sopimuspalkan suuruudeksi myös 3 850 mk/kk (2.5. 322, 323 §).

Liikennemaksutaksan yleisten perusteiden täydentäminen. Valtuusto päätti, että kaupungin liikennemaksutaksan yleisten perusteiden 1 §:n 1 momenttia täydennetään siten, että se kokonaisuudessaan kuuluu seuraavasti:

»Liikennemaksua tuloutetaan taulussa A mainituin

määrin tavaroista, jotka ulkomailta suoraan tai tullamattomina tuodaan toisen kotimaan paikkakunnan kautta kaupunkiin tai sen satama-alueelle ja jotka kaupungissa joko tullataan, luovutetaan vastaanottajan haltuun tullilain 63 §:n mukaista tarkkailuilmoitusta vastaan tai pannaan tullivarastoon.»

Samalla päätettiin perusteiden 9 §:ään lisätä seuraava säännös:

»Sen, joka on ilmoittanut tavarän tulliselvitettäväksi, on vastattava liikennemaksulaskun maksamisesta. Sama vastuu on myös tullin hyväksymällä luottoasiakkaalla, joka huolitsijana tai muutoin on tulliselvittänyt tavarän taikka saanut tavarän haltuunsa tarkkailuilmoitusta vastaan ennen sen tullattavaksi ilmoittamista.»

Sisäasiainministeriö vahvisti päätöksen 20.6.1973 (16.5. 351 §, 3.10. 597 §, kunn.as.kok. s. 203).

Liikennemaksutaksan tarkistaminen. Valtuusto päätti, että liikennemaksutaksan nimikkeeseen 29/3-alkoholit ja niiden johdannaiset - lisätään seuraava muistutus:

»Teollisuusliiman raaka-aineena käytettävän nestemäisen metanolin liikennemaksu kannetaan nimikkeen 39/1 b mukaisesti.» (18.4. 289 §).

Vapaavaraston vuokramaksujen korottaminen. Val-